

ΤΟ ΟΛΕΘΡΙΟ ΜΗΝΥΜΑ (του Δημήτρη Α. Δημητριάδη)

Ένα εκατομμύριο είδη ζώων μπορεί να εξαφανιστούν με την πάροδο του χρόνου και ο άνθρωπος δεν είναι καθόλου αμέτοχος στο «μεγάλο θάνατο». Η επιστήμη, σήμερα, γίνεται προάγγελος ενός ολέθριου για τον πλανήτη μηνύματος. Οι επόμενες

δεκαετίες, λένε οι επιστήμονες, θα παρακολουθήσουν τη μεγαλύτερη αλλαγή στην εξέλιξη και κατανομή των ειδών στον πλανήτη μας που έγινε ποτέ, από τότε που άρχισαν να εξαλείφονται είδη για πρώτη φορά πριν δισεκατομμύρια χρόνια. Πρόκειται, μάλιστα, όχι μόνο για μια θεμελιακή αλλαγή, αλλά και για μια μεγάλη πτώχευση της οποίας ο αντίκτυπος μπορεί να επεκταθεί για εκατομμύρια χρόνια.

Το πρόβλημα τίθεται, βέβαια, εξαιτίας της αριθμητικής ανάπτυξης και της αναμενόμενης ανάπτυξης του ανθρώπου και αυτής της τεχνολογικής του δύναμης. Αυτοί οι παράγοντες προκαλούν ευρύτατη ερήμωση στο φυσικό περιβάλλον σε πολλά, αν όχι στα περισσότερα μέρη της γης. Έτσι, υπεισέρχεται μια σπασμωδική και συνεχής αναστάτωση της πανίδας και της χλωρίδας. Στις αμέσως επόμενες δεκαετίες του αιώνα μπορεί να χάσουμε το ένα τέταρτο ή το ένα τρίτο ή ακόμα και το μισό από όλα τα είδη της γης.

Το φαινόμενο αυτό θα αντιπροσωπεύει μια βιολογική υποχώρηση, που θα είναι μεγαλύτερη και από αυτήν που έγινε στη διάρκεια της Πλειστόκαινης εποχής, όταν το ένα τρίτο από τα είδη των θηλαστικών εξαφανίστηκε. Θα πρόκειται, λοιπόν, για τη μεγαλύτερη καταστροφή που έγινε ποτέ, από το θάνατο των

δεινοσαύρων και των συγγενικών του ειδών πριν εξήντα εκατομμύρια χρόνια.

Ο άνθρωπος έχει παραμελήσει και υποβαθμίσει τη γη. Αυτός ο υποβιβασμός θα αποβεί καταλυτικός για το μέλλον του ίδιου. Εξετάζοντας τα τροπικά δάση, αυτά πιθανότατα θα μειωθούν υπερβολικά στον επόμενο μισό αιώνα. Κι αυτό θα σημάνει το τέλος για τα δύο πέμπτα των ειδών που υπάρχουν σε αυτά τα δάση. Το σπουδαιότερο, όμως, είναι ότι θα σημάνει το τέλος της ικανότητάς τους να διατηρηθούν σαν «αποθήκες» τροφοδότησης της εξέλιξης, όπως έχουν διατηρηθεί – από τη διακρινόμενη προϊστορική περίοδο μέχρι σήμερα τα τροπικά δάση είναι όχι μόνο τα πιο πλούσια και τα πιο σύνθετα οικολογικά συστήματα, αλλά, επίσης, η βιοτική τους σύνθεση βρίσκεται σε μια λεπτή και ακέραια ισορροπία με τα φυσικά θεμέλια του δάσους. Αν, δηλαδή, τα ζωντανά μέλη του συστήματος εξαφανιστούν, είναι πολύ πιθανό να παρασύρουν μαζί τους και τα άψυχα θεμέλια. Η εκκαθάριση μιας έκτασης του δάσους εκθέτει το χώμα στον τροπικό ήλιο και τη βροχή, που μπορούν γρήγορα να μετασχηματίσουν την επιφάνεια του εδάφους.

Παρόμοιες ανασταλτικές διαδικασίες, που προέρχονται από τα ίδια τα χέρια του ανθρώπου, μπορεί να μειώσουν τη σύνθεση και άλλων μεγαλύτερων, ίσως, οικολογικών συστημάτων, όπως οι ύφαλοι από κοράλλια- οι γήινες περιοχές, όπου υπάρχουν πλούσιες συγκεντρώσεις ειδών.

Πριν εξετάσουμε ένα άλλο ζήτημα, που εντάσσεται στο θέμα που ερευνούμε, ας φωτίσουμε ένα ακόμα στυγερό έγκλημα του ανθρώπου πάνω στη Μητέρα Φύση, αποτέλεσμα της χρήσης της προόδου του πολιτισμού. Σχετίζεται με το πετρέλαιο, πάνω στο οποίο στηρίζεται η υλική και οικονομική έκφραση της κοινωνίας μας.

Το πετρέλαιο γίνεται η αιτία να ασθενούν βαριά ή να πεθαίνουν όσοι ζώντες οργανισμοί υπάρχουν στις παράκτιες περιοχές. Αυτό αποτελεί, στις μέρες μας, τεράστιο πρόβλημα, που θα εξαλειφθεί μόνο όταν θα σταματήσουν να υπάρχουν οι πηγές του, όταν, δηλαδή, δε θα υπάρχει πια το ορυκτό αυτό στη γη.

Ίσως αναρωτηθεί κανείς πώς είναι δυνατόν να «κτυπά» το πετρέλαιο στις ακτές. Τάνκερς, όπως λέγονται τα πετρελαιοφόρα πλοία, παθαίνουν μικροδιαρροές από περιοχές που περνούν, αλλά και επιχειρήσεις πετρελαίου που εγκαθίστανται σε ακτές αποδυναμώνουν και τελικά εξαλείφουν κάθε ον από εκεί, είτε πρόκειται για θηλαστικά, είτε για έντομα, είτε για οργανισμούς οστράκων, είτε για πτηνά. Έτσι, σπάνια είδη χάνονται για πάντα, χωρίς καμιά δυνατότητα αναπαραγωγής. Έτσι, ο άνθρωπος γίνεται θύτης αλλά και εν αγνοία του θύμα, ανατρέποντας την ισορροπία της φύσης.

Από όσα είδαμε, έγινε αντιληπτό πως ο άνθρωπος αποτελεί σημαντική αιτία στην αλλοίωση της πανίδας και της χλωρίδας της γης. Οι πράξεις του, τελικά, αναμειγνύονται στους νόμους της φύσης και ειδικά στην εξέλιξη των ειδών και την αλλάζουν σημαντικά. Δεν μπορούμε, όμως, να παραβλέπουμε πόσο καταστροφική θα είναι για τον ίδιο τον άνθρωπο η ερήμωσή του και η απόλυτη απομόνωσή του από το φυσικό περιβάλλον του.

ΦΩΤΟ : pixabay.com